

Lesoni Tonga Mo e Anga Fakafonua

Kalasi: Foomu 6

'Iuniti 1: Tupu'anga 'o e Kakai Tonga.

Topiki : Fehikitaki 'a e Kakai Tonga

Taimi: Uike 4

Ngaahi 'Ilo: Ola lelei pe nunu'a tamaki 'o e fehikitaki holo 'a e kakai 'I he senituli 19 - 21

Note

Ngaahi naunau ne nague'aki he kuohili ki he fehikitaki

- Saliote
- Hoosi
- Lue lao
- Vakavaka'amei
- Popao
- kalia

Ngaahi naunau 'oku ngue'aki ki he fehikitaki he lolotonga ni

- me'alele
- vakamisini
- vakapuna

Ko e folau ki tu'apule'anga:

- paasipooti
- ngofua (visa) ke lava 'o folau

Ngaahi 'uhinga 'o e fehikitaki

1. AKo
2. Lotu
3. Ngaue
4. Kumi ha mo'ui 'a e famili
5. 'alu fakakaunga 'alu 'o muimui 'i ha'ate maheni pe kaungame'a

Lelei 'e ma'u he fehikitaki

- Lelei 'a e tu'unga 'o e anga e nofo (ma'u 'a e ngaahi naunau fale, fale lelei, me'alele)
- Ma'u 'a e ngaue ke tokoni ki he nofo 'a e famili
- Lava ke ako 'I ha ngaahi ako 'oku ma'olunga ange 'o ma'u ai ha faka'ilonga ako.
- Tokoni ki he tu'unga faka'ikonomika 'a e fonua, taimi 'oku ke fehikitaki ai ki he fonua muli 'o na'u mai e pa'anga ke 'ave ki he famili ki Tonga
- Lava folau ai ki ha ngaahi fonua muli he 'alu he lotu

- To e lelei ange 'a e fetu'utaki 'o ngaue'aki 'a e lea fakapilitania
- Fakalakalaka ai 'a e tu'unga mo'ui fakasosiale mo e angae nofo

Nunu'a kovi 'o e fehikitaki

- Molia ai 'a hotau tukufakaholo , hotau anga fakafonua
- Akosope 'a e ngaahi lea muli mo e ngaahi to'onga mo'ui fakauesite
- Mole ai 'etau lea faka-Tonga
- Malava ke liliu 'a e mo'ui ke fakatatau ki he to'onga mo'ui 'o e feitu'u ko ia
- Liliu mo e fakakaukau mei he tui mo e tokateline ne lalanga 'aki 'a 'ete mo'ui
- Uesia mo'ui 'a e fanau 'e he 'ataakai fo'ou ko ia.
- Liliu 'a e teunga pe ko hotau vala

Ngaue ke fai.

1. Fakahingoa mai 'a e naunau 'oku fiema'u ki he fefolau'aki holo ki tu'apule'anga.(SL1)
2. Hiki mai 'a e fa'ahinga kakai pe ngaue'anga 'oku nau kaunga tonu ki hono tokanga'i 'a e fehikitaki holo 'a e kakai. (SL1)
3. Tohi mai 'a e founa fetu'utaki (transportation) 'oku ne fakavave'i 'a e fehikitaki he kuonga ni. (SL1)
4. Hiki mai ha ngaahi me'a ngaue ne ngaue'aki ki he fehikitaki he kuohili 'oku kei ngaue'aki pe he lolotonga ni. (SL2)
5. Fakamatala ki he ngaahi fehikitaki na'e fakahoko 'e he kakai Tonga he senituli 19.(SL2)

6. Fakamatala ki he nunu'a kovi 'o e fehikitaki fakaloto fonua mo fakavaha'a pule'anga 'e he kakai Tonga. (SL3)
7. Fakamatala ki he ola lelei 'o e ngaahi fehikitaki fakaloto fonua pea mo fakavaha'a pule'anga 'a e kakai Tonga. (SL3)
8. Fakamatala ki he 'uhinga 'oku kaunga lahi 'a e ako mo e ngaahi faingamalie ngaue 'i he tefito'i 'uhinga 'oku fai ai 'a e ngaahi fehikitaki fakaloto fonua pe tu'a pule'anga. (SL3)

9. Fakamatala 'a e ngaahi makatu'unga 'oku fakahoko ai 'a e fehikitaki 'a e kakai talu mei he senituli 19 'o a'u mai ki he kuonga ni. (SL3)
10. Fakamatala'i 'a e ngaahi liliu 'i he founa mo e feitu'u'oku fakahoko ki ai 'a ekakai talu mei he senituli 19 'o a'u mai ki he kuonga ni. (SL3)
11. Fakamatala'i mahino 'a e ngaahi mo'oni 'oku nau pukepuke ;a e fa'ahinga tui pe ongo fakatukufakaholo ke kei 'ofa mo mamahi'i pe 'e he Tonga hono fonua neongo pe ko e ha hono mama'o pe fuoloa 'ene hiki 'o nofo fonua muli. (SL3)
12. Fa'ufa'u ha ngaahi fakakaukau 'e ala malava ke ne fakasi'isi'i 'a e fehikitaki holo 'a e kakai. (SL4)